

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА
ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У
ОПШТИНИ БАТОЧИНА
2011-2015**

Баточина, фебруар 2011. године

САДРЖАЈ	страна
Увод.....	3
• Уводна реч Председника општине	3
• Одлука Општинског већа о усвајању ЈАП	6
• Захвалност учесницима/цама у процесу израде ЈАП	7
Сажетак (резиме) ЈАП	8
Поглавље 1: Општи подаци о Општини	9
Поглавље 2: Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у општини	16
Поглавље 3: Анализа ситуације и закључци.....	18
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе	24
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	25
Поглавље 6: Активности – Задаци за реализацију ЈАП	27
Поглавље 7: Ресурси/буџет	30
Поглавље 8. Аранжмани за примену	30
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности	32

УВОД

Уводна реч председника општине Баточина

Општина Баточина је услед повољног географског положаја, гостопримства локалног становништва и развијене привреде седамдесетих и осамдесетих година прошлог века, била примамљива и стециште многих народа, а првенствено становништва са југа Србије и јужне покрајине. За последњих двадесетак година, од збивања у бившим југословенским републикама и на Косову и Метохији, уточиште на територији наше општине нашло је преко хиљаду избеглих, прогнаних и интерно расељених лица. Већи део ове популације остао је да живи и интегрисао се у нашој локалној заједници, али постоји још знатан број породица које живе у изузетно тешким социјално-материјалним условима. Немају решено стамбено питање, без прихода су или са минималним надокнадама недовољним да себи и својој породици обезбеде основне услове за живот.

Израдом Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица која живе на нашој територији, локална самоуправа изразила је своју заинтересованост и жељу да својим суграђанима - избеглим и интерно расељеним лицима обезбеди услове за што квалитетнији живот у локалној заједници. Овај документ јасно наглашава да је један од приоритета свих нас који управљамо овом општином да обезбедимо боље услове живота за све избегле и интерно расељене који су нашли уточиште у Баточини. Локалним акционим планом препознате су основне потребе избеглих и интерно расељених лица и њихових породица и одређени су правци нашег деловања у решавању егзистенцијалних питања ове популације. Спремност локалне самоуправе да активно учествује у решавању актуелних проблема ове категорије становника указују и наменска средства издвојена буџетом општине за реализацију Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица која живе на територији општине Баточина.

Заједно са Стратегијом одрживог развоја и Стратегијом развоја социјалне заштите, Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица представља стратешко опредељење и приступ локалне самоуправе развоју општине и побољшању услова живота грађана. Ослањајући се на своја стручна знања и друге професионалне компетенције Локални акциони план спроводиће локални кадрови, а за његову реализацију очекујемо помоћ КИРС-а, домаћих и страних донатора.

Баточина, фебрур 2011. година

Председник општине Баточине
Радиша Милошевић

Шта је Локални план акције за решавање питања избеглих и интерно расељених лица

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих¹ и интерно расељених лица² (ИРЛ) подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих и интерно расељених лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Стратешки оквир Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област³. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални план акције за унапређење положаја избеглица и ИРЛ доноси се на период од 5 година, са детаљном разрадом активности за 2011 и 2012 годину.

¹ Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), **избеглица** је особа која је из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одеђеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

² **Интерно расељене особе** су оне које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права. (http://www.articleword.org/index.php/Displaced_person)

³ Детаље о осталим националним документима Погледатри у Поглављу: Анализа ситуације и закључци

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Баточина, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- Локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређења положаја избеглих и интерно расељених;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у општини Баточина, коришћени су следећи извори: резултати интервјуа са потенцијалним корисницима/цама и састанака са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије, Општинског повереништва за избеглице, Црвеног крста, локалних невладиних организација итд. Процес израде Плана спроведен је у периоду новембар 2010-фебруар 2011. год.

На основу члана 71. Статута општине Баточина ("Службени гласник општине Баточина", број 10/08), и члана 43. Пословника о раду Општинског већа општине Баточина ("Службени гласник општине Баточина" број 10/08), Општинско веће општине Баточина, на седници одржаној дана 28.02.2011. године, донело је

О Д Л У К У

о усвајању Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Баточина 2011-2015

Члан 1.

УСВАЈА СЕ Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Баточина 2011-2015.

Члан 2.

Одлука ступа на снагу даном доношења и има се објавити у "Службеном гласнику општине Баточина".

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ БАТОЧИНА

Број : 020-50/11-01 од 28.02.2011.год.

**ПРЕДСЕДНИК
ОПШТИНСКОГ ВЕЋА**

Радиша Милошевић

Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања

У циљу израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Баточина формиран је Општински Савет за управљање миграцијама и трајна решења коју чине представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице; институције система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих и интерно расељених и Комесаријата за избеглице Републике Србије .

Улога Општинске радне групе је да:

- Унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке организоване од стране КИРС-а и подржане од стране ИОМ-а;
- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним;
- Размеђује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
- Ради на писању завршног документа;
- Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Скупштини Општине на усвајање.

Чланови/ице Општинске радне групе су:

1. Бранко Ђокић, председник СО, председник
2. Дарко Игњатовић, представник Општинске управе, члан,
3. Снежана Митровић, социјални радник, представник Центра за социјални рад, члан,
4. Славомирка Милојевић, представник Црвеног крста Баточине, члан,
5. Верица Стевановић, повереник за избеглице, члан,

Захваљујемо се свим члановима/ицама Општинске радне групе на учешћу у процесу планирања.

Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници/це различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника/ца који су повремено учествовали у консултативном процесу. Посебну захвалност изражавамо Комесаријату за избеглице Републике Србије и ИОМ пројектном тиму.

Сажетак - Резиме

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Баточина (2011-2015) је документ који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих и интерно расељених у локалну заједницу. Овај План је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређење положаја избеглих и интерно расељених и усмерен је ка свим особама у општини Баточина које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама. Према званичним подацима Комесаријата за избеглице РС на дан 21.09.2009 године, у општини Баточина регистровано је 775 интерно расељених лица и 42 избегла лица, а на основу евиденције повереништва општине Баточина почетком 2011 године број интерно расељених лица у општини Баточина је 664, а избеглих лица 22.

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица је: Побољшани социјално-материјални положај избеглих и интерно расељених лица у општини Баточина кроз локалне програме за решавање стамбеног питања и економског осамостаљивања и оснаживања.

Специфични циљеви овог плана су:

1) Специфични циљ 1: У периоду од 2011. до краја 2015. год. трајно решити стамбено питање за најмање 8 породица избеглих и интерно расељених лица, откупом најмање 8 одговарајућих сеоских домаћинстава;

2) Специфични циљ 2: У периоду од 2011. до краја 2015. год. трајно решити стамбено питање за најмање 15 породица избеглих и интерно расељених лица које имају започет недовршен стамбени објекат или поправку постојећих старих објеката, доделом бесповратних грађевинских грантова;

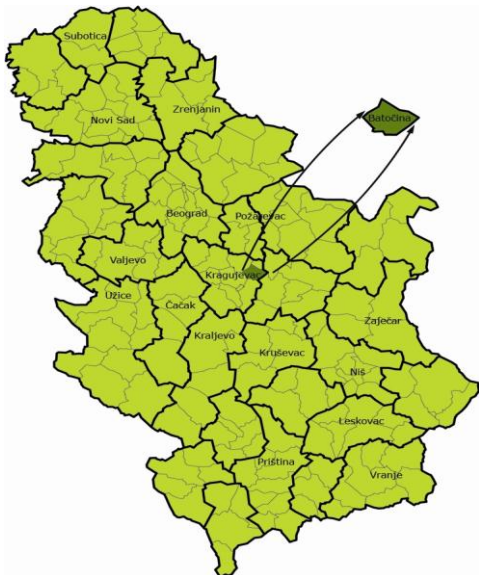
3) Специфични циљ 3: у периоду од 2011. до краја 2015. год. економски оснажити 15 породица избеглих и интерно расељених лица доделом доходовних пакета намењених пољопривреди и бизнис пакета.

Процењује се да ће за реализацију Локалног плана у периоду 2011-2015. год. бити укупно потребно да се издвоји 2.740.000,00 динара из локалног буџета, што представља око 20% укупне цене реализације Плана у овом периоду. Осталих 80% је планирано да се обезбеди из донаторских средстава и других извора.

Локални план, као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију и за праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

Поглавље 1.

Основни подаци о општини Баточина

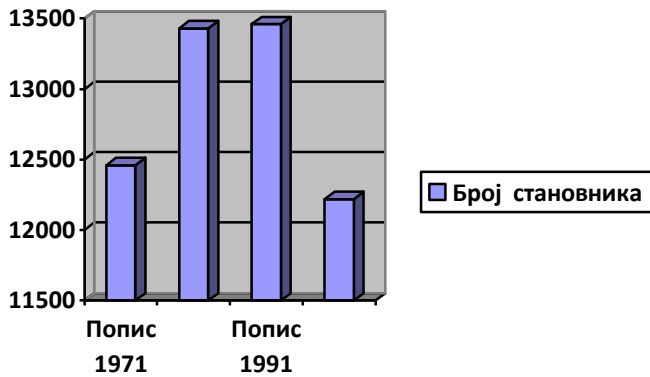

Територија општине Баточина смештена је у средишњем делу Србије и захвата источне делове Шумадије. Налази се у Централној Србији, у региону Шумадијског и Поморавског округа, односно субрегиону (округу) Шумадије. Општина Баточина је једна од седам општина Шумадијског округа којој припада доњи део сливног подручја Лепенице и западни део великоморавске долине. Укупна површина општине је 136 km², што чини 5,69% укупне површине Шумадијског округа, 2,71% региона Шумадије и Поморавља, односно 0,24% укупне површине Централне Србије и 0,15% површине Републике. Баточина се налази на 150 км аутопута Београд-Ниш (аутопут Е-75, који је део коридора А-10) у непосредној близини саобраћајне петље. Граничи се на северу и североистоку са лаповском, на истоку са свилајначком, на југоистоку

са јагодинском, на југозападу и западу са крагујевачком и на западу и северозападу са рачанском општином. Укупна дужина граница износи 59 км. Најкраћа је према Свилајнцу, дуга око 5 км, а најдужа према крагујевачкој општини-приближно 20 км. Кроз Баточину пролази магистрални пут М - 11.1: Баточина-Крагујевац - Кнић-Чачак. Баточина се регионалним путем Р-214 повезује са Лаповом, Великом Планом и Јагодином, а регионалним путем преко Трске са Рачом. Кроз територију општине пролазе две веома важне магистралне пруге: Београд-Ниш-Скопље и Лапово - Крагујевац - Краљево. Аминистративно - управно седиште општине је варошица Баточина, која се налази у северном делу општинске територије на 44°08'15" северне географске ширине и 21°05'15" источне географске дужине. Поред варошице и села Баточине, на територији општине се налазе и 10 сеоских насеља: Прњавор, Кијево, Жировница, Доброводица, Брзан, Милатовац, Никшић, Бадњевац, Градац и Црни Као.

По последњем званичном попису становништва из 2002 године у општини Баточина живело је 12.220 становника, што представља умањење броја становника за 9,2% у односу на претходни попис.

Попис 1971	Попис 1981	Попис 1991	Попис 2002
12459	13428	13459	12220

Општину Баточина су, као и већину општина у Србији, карактерисала миграторна кретања из руралних ка урбанизованим деловима општине. Ова појава условила је да 89,5% становништва буде сврстано у категорију урбаног, приликом званичног пописа 2002.године. Осим наведених, миграторних кретања, израженија природна депопулација руралних средина представља још један разлог оваквог односа. Општина Баточина је територијално организована у 11 насеља у којима број становника варира од 148, у насељу Никшић, до 5574 колико има само насеље Баточина. Овај податак указује да преко 41% становништва читаве општине живи у насељу Баточина. Од 11 насеља општине, 5 има мање од 500 становника, а само 3 преко 1000 становника.

Табела бр.1. Становништво општине Баточина по насељима и попису становника

Насеље	1991	2002	индекс 2002/1991
Бадњевац	1272	1165	91,6
Баточина	5584	5574	99,8
Брзан	2694	2073	76,9
Градац	273	245	89,7
Доброводица	537	420	78,2
Жировница	974	830	85,2
Кијево	699	549	78,5
Милатовац	584	584	100,0
Никшић	139	148	106,5
Прњавор	211	186	88,2
Црни Као	492	446	90,7
УКУПНО	13459	12220	90,8

Просечна старост становништва општине Баточина, по поменутом попису, износи 41,2 године и како је просечна старост становништва у Републици била 40,4, а у Шумадијском округу 40,7 година, становништво у општини Баточина је просечно незнатно старије, што је резултат процената са којима учествују поједине старосне категорије.

Табела бр.2. Старосна структура становништва општине Баточина према попису становништва из 2002.године

	Број становника		Број становника
0-4	547	45-49	1056
5-9	648	50-54	965
10-14	711	55-59	587
15-19	749	60-64	667
20-24	833	65-69	759
25-29	793	70-74	755
30-34	741	75 и више	805
35-39	692	непознато	28
40-44	839		

Чињеница да према подацима са пописа становништва из 2002 године у укупном контингенту становништва, радно способно становништво учествује са 55,78%, док је учешће становништва старијег од 65 година 34%, као и негативна стопа природног прираштаја и да је најбројнији контингент становништва у распону година од 45 до 49, јасно указују да општина Баточина, као и цела Србија има проблем са "старањем".

Образовна структура становништва општине Баточина старијег од 15 година старости према наведеном попису није задовољавајућа. Најбројнија групација је са средњим образовањем (38,9%), основно образовање има 24,4%, а чак 30,7% је без основног образовања, што захтева веће ангажовање локалне заједнице на едуковању становништва.

Највећи број становника општине Баточина је српске националности – 98,4%. Од осталих етничких групација највећу заступљеност имају Црногорци (0,5%) и Роми (0,3%).

Табела бр. 3. Структура становништва по националности

Националност	Срби	Црногорци	Македонци	Муслимани	Роми	Неопредељени	Непознато	Остали
Број	12019	57	28	10	38	20	10	38

Извор: Републички завод за статистику

Непосредна близина Крагујевца, привредно-индустријског центра Шумадије, утицала је на развитак баточинске општине која је у својој привредној структури имала могућност за развој пољопривреде, индустрије, трговине и туризма.

Општина Баточина категорисана је као средње развијена општина. Од педесетих година прошлог века до данас, привредни развој општине заснивао се на индустријској производњи, базираној на текстилној, металопрерађивачкој индустрији, индустрији производње и прераде гуме и индустрији експлоатације камена. Поменути сектори заузимали су највеће учешће у броју запослених и економском агрегату, генерисаном на територији општине Баточина. Изазови и промене тржишних трендова последњих 15 година довели су до девастирања, а у неким случајевима до пропадања, накада великих привредних субјеката.

На територији општине Баточина не постоје велики привредни системи и предузећа која би запошљавала велики број радника и били носиоци и ослонци привредног развоја како је то било у прошлости. Од некадашњих великих привредних система, ДП ИМБ и ДП Крагуј се налази у стечају, а предузећа "Стражевица" и "Лепеница" прошла су успешне приватизације, али сада запошљавају много мањи број радника.

Табела бр.4. Некадашњи привредни системи општине Баточина

Назив	Делатност	Број запослених
ДП ИМБ	Производња металног репродукционог материјала, делова прибора за моторна возила, његове делове	309
ДП Лепеница	-	79
ДП Стражевица	Вађење камена за грађевинарство	676
ДП Крагуј	Производња осталих производа од гуме	269
ДП Душан Дугалић	Производња кукичаних и плетених одевних предмета	196

Табела бр.5. Преглед приватизованих привредних друштава

Назив	Делатност	Број запослених	Модел приватизације	Година приватизације
АД Стражевица	Вађење камена за грађевинарство	169	60% акција продато Алпини 40% тендер	2006
АД Лепеница	Др.специјализована трговина на мало	21	Аукција	2007

За разлику од претходно поменутих, приватизација Трикотаже ДП "Душан Дугалић" била је неуспешна, што је резултирало њеним стечајем.

У периоду транзиције значајно расте предузетничка иницијатива, што потврђује велики број основаних малих предузећа и предузетничких радњи, које су се углавном определиле за обављање трговинских, угоститељских, занатских и других услужних делатности.

Главни генератор привредног развоја општине Баточина чине осам предузећа из МСП сектора која су наведена у наредној табели.

Табела бр.6. Преглед назначајнијих МСП

Назив	Делатност	Број запослених 2010 године
ДОО Селјак	Предузеће за производњу, трговину и услуге	5
ДОО Ђорђевић	Предузеће за производњу, трговину и услуге	17
ДОО Тигар пласт-Павловић	Превоз робе у друмском саобраћају	9
ДОО Алуролл	Трговинско-производно предузеће	52
ОД Брзан-пласт	Рециклажа неметалних отпадака и остатака	84
ДОО Полипак	Производња амбалаже од пластичних маса	74
ДОО Енмон-КГ	Предузеће за производњу, промет и услуге	122
ДОО Грахаутомативе	Предузеће електричне опреме за моторе и возила	137

Природне погодности (рељеф, геолошки и педолошки састав тла, климатске карактеристике и хидролошке прилике) омогућили су да пољопривреда заузима једно од најзначајнијих места у привреди општине Баточина. Општина Баточина састоји се од дванаест катастарских општина и под пољопривредном површином је 10441 ха. Највеће учешће у структури пољопривредног земљишта имају оранице и баште што је добра претпоставка за развој ратарства и повртарства. Сточарство је последњих година у експанзији. Поред гајења говеда, свиња и живине издваја се узгој оваца расе витемберг.

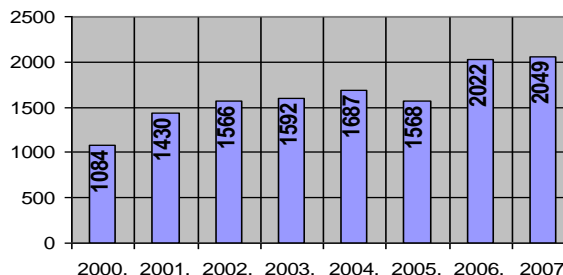
Табела бр.7. Пољопривредна површина у ха према начину коришћења

Пољопривредна површина	Оранице и баште					Воћњаци	Виногради	Ливаде	Пашњаци	Рибњаци, трстици и баре
	Укупно	од тога								
		жита	индустр. биље	повртно биље	крмно биље					
10441	9053	5029	148	1246	2019	692	244	272	149	31

На територији општине основано је пчеларско удружење са 65 регистрованих чланова. За подстицај развоја и унапређења пољопривреде у општини основана је канцеларија Мреже за подршку руралном развоју коју финансира Министарство за пољопривреду, шумарство и водопривреду.

Општина Баточина, са аспекта запослености, дели судбину целе државе. И поред формирања индустријске зоне и отварања Словеначке фабрике "Граха аутомативе", број запослених у општини се знатно смањио, а повећан је број незапослених. Статистички подаци указују да се број незапослених лица општине Баточина непрекидно увећавао закључно са 2004. годином, када је општина забележила 1687 регистрованих незапослених

лица или 55,6% више у односу на 2000. годину. Пораст броја незапослених лица последица је неактивности друштвених система, који су у фази приватизације или стечаја, смањили број запослених отпуштањем једног дела радне снаге. Такав је случај са великим привредним системима као што су “Трикотажа” и “Стражевица”.

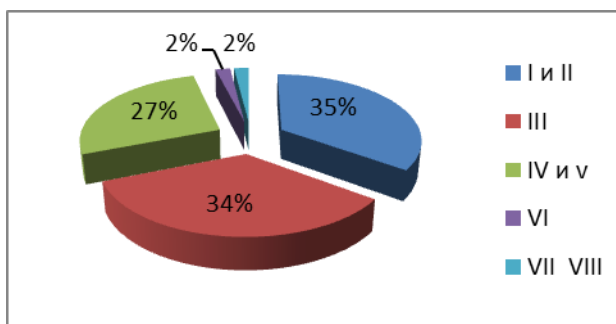

Извор: Национална служба за запошљавање

У квалификационој структури незапослених доминирају лица са средњом стручном спремом, а посебан проблем представља висок удео незапослених без квалификација (I и II степен стручне спреме).

Табела бр.8. Структура незапослених по степену стручне спреме у месецу септембру 2010.године

СТРУЧНА СПРЕМА	УКУПНО	ЖЕНЕ
I и II	812	449
III	783	328
IV и V	608	347
VI	51	28
VII и VIII	39	19
УКУПНО	2293	1171

Извор:Национална служба за запошљавање

Висока стопа незапослености и опште стање у привреди општине Баточина директно су утицали на повећање броја корисника свих облика социјалне заштите, осим усвајања који је остао скоро непромењен.

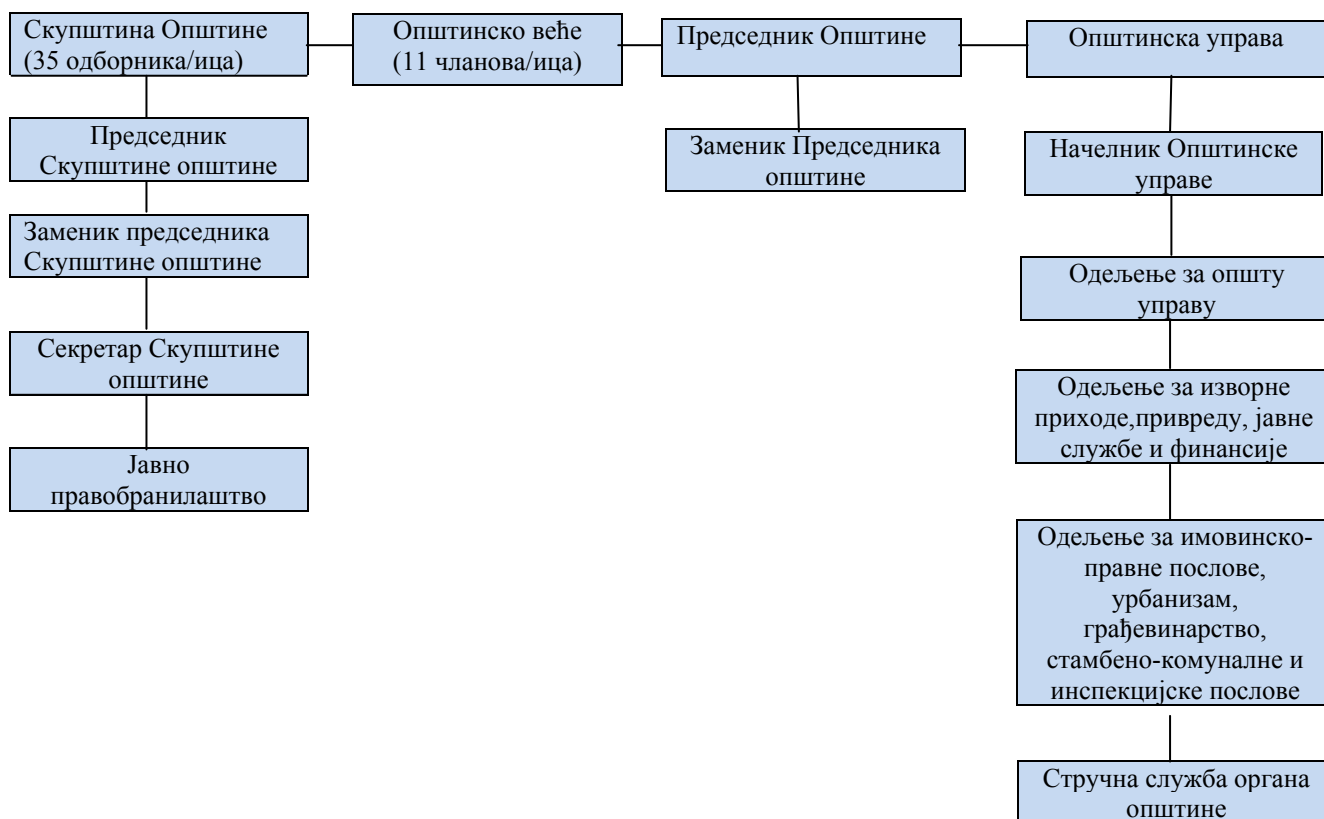
Табела бр.9.Структура корисника социјалне заштите према врсти и години

Облик заштите	Број корисника									
	2001	2002	2003	2004.	2005.	2006	2007	2008.	2009	2010
Усвојење	15	16	14	12	12	12	12	13	13	13
Старатељство (укупно)	20	20	22	13	18	42	9	13	13	20
Смештај у установу	20	20	22	13	15	19	13	12	31	34
Смештај у другу породицу	5	5	7	6	5	9	11	11	13	13
Додатак за помоћ и негу	33	37	45	46	38	66	66	73	94	99
Материјално обезбеђење	53	58	65	53	48	66	87	117	161	164
Исхрана у клубу	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Помоћ у природи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9

Једнократна новчана помоћ	85	94	98	108	144	99	109	122	122	127
Помоћ у кући	-	-	-	-	-	-	-	-	60	69
Дневни боравак	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Помоћ за оспособљавање за рад (реhabилитацију)	-	-	-	-	-	3	3	-	1	1
Заштићено становање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Услуге социјалног рада	352	370	438	513	611	770	810	950	970	1020

Извор:Центар за социјални рад у Баточини

Шема 1: Организациона структура локалне самоуправе

Правни извор делатности и овлашћења општине Баточина чине Закон о локалној самоуправи и Статут општине.

- **Органи Општине** су: Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће и Општинска управа

- **Скупштина** је највиши орган власти, која извршава законодавне функције и састављена је од 35 одборника
- **Председник општине** је и председник општинског већа, представља и заступа општину и наредбодавац је за извршење буџета. Председник општине има заменика и два помоћника.
- **Општинско веће** има извршну власт у општини и чине га 11 чланова. Веће непосредно је одговорно за предлагање и извршавање одлука и других аката Скупштине општине и стара се о извршењу и располагању средствима буџета.
- **Општинска управа** као јединствена служба, образована је за непосредно спровођење и извршавање закона, општинских и других прописа, као и омогућавање остваривање права грађана. При Општинској управи постоје два фонда за инфраструктуру: фонд за локалне и некатегорисане путеве и фонд за уређење грађевинског и пољопривредног земљишта, водопривреду, шумарство, заштиту животне средине и комуналне делатности.
- **Повереништво за избеглице** припада Одељењу за општу управу и повереник је самостални стручни сарадник са оперативним ангажманима усмереним ка учесталим и непосредним контактима са представницима домаћих и међународних хуманитарних организација и свакодневним стручно - административним пословима.

Поглавље 2.

Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Баточина

У периоду од 1992. до 1996. године уточиште на територији општине Баточина према званичним подацима – попису из 1996 године, у колективним центрима у Бадњевцу и Брзану и приватном смештају нашло је 409 избеглих и прогнаних лица.

Табела бр.10.Табеларни приказ избеглих и ИРЛ у општини Баточина

Назив општине	Избеглице Попис 1996	Избеглице Попис 2001	Избеглице Попис 2004/2005	Избеглице на дан 22/08/2008	Избеглице на дан 21/09/2009	ИРЛ		
						2000	на дан 25/08/2008	на дан 20/09/2009
Баточина	409	158	51	48	42	690	757	775

Наредних година број регистрованих избеглих и прогнаних лица знатно се смањило. Затворени су Колективни центри, најпре у Бадњевцу, а новембра 2001. године и у Брзану. Према попису из 2004/2005 године на територији општине Баточина регистровано је 51 избегло лице, септембра 2009 године 42, а према евиденцији повереништва за избеглице општине Баточина почетком 2011. године 22 лица. Осетно смањење ове популације условљено је првенствено променом места-општине боравка, а потом пријемом у

држављанство РС- пријавом пребивалишта, повратком у матичне државе и пресељењем у треће земље.

Након збивања на Косову и Метохији, 1999.године на подручју општине Баточина привремени боравак из ове покрајине нашло 690 лица, септембра 2009 године број ИРЛ увећао се на 775, а према евиденцији повереништва за избеглице општине Баточина почетком 2011. године на подручју општине Баточина са статусом ИРЛ регистровано је 664 лица.

На основу података Комесаријата из 2008 године у укупној популацији избеглих и ИРЛ који су регистровани на подручју општине Баточина особе женског пола заступљеније су и тај однос израженији је код избеглих лица где је учешће жена са 60,41 % , а код ИРЛ 50,85% .

Табела бр.11. Полна структура избеглих и ИРЛ 2008.године

пол	ИРЛ	избегла лица
мушкарци	372	19
жене	385	29
у к у п н о	757	48

Образовна структура ове популације је неповољна јер у укупној популацији интерно расељених лица са 53,36% заступљена су лица са основном школом или која су без школе или немају завршену основну школу. Код избеглих ова категорија заступљена је са 33,33%.

Табела бр.12. Образовна структура избеглих и ИРЛ 2008.године

Образовање	ИРЛ	избегла лица
без школе	391	11
непотпуна основна школа	0	3
основна школа	13	2
средња школа	94	6
виша школа	221	26
висока школа	20	0
магистар	18	0
доктор наука		0
у к у п н о	757	48

На територији општине Баточина већи део ове популације која је током протеклих двадесетак година нашло уточиште остало је да живи и интегрисало се. Знатан део, уз сопствено залагање и ангажовање, као и помоћ домаћих и страних донатора обезбедило је себи нормалну егзистенцију али постоји не тако мали број ове категорије који још увек живи у изузетно тешким социјално-материјалним условима. Немају решено стамбено питање, станују код рођака или станодаваца или у објектима који немају основне услове за живот, без прихода су или примају минималну надокнаду услед незапослености од Националне службе за запошљавање, а има и породица које су корисници материјалног обезбеђења (4 избеглих породица и 4 породице ИРЛ) и једнократне новчане помоћи.

Прецизних података о запослености/незапослености избеглих и ИРЛ не постоји из разлога што многи раде у тзв. "сивој зони" и непријављени од стране послодавца. На основу података Комесаријата за избеглице Републике Србије из 2008 године, од укупног радног способног становништва ИРЛ запослено је 35,07% , 38,80% су издржавани, а 15,67% остварују повремене приходе. Радно ангажована-запослена избегла лица у укупној популацији заступљени су са свега 6,52% , а 76,08% чине издржавана (незапослени, студенти/ученици) избегла лица.

Табела бр.13. Структура избеглих и ИРЛ према радном ангажовању 2008.године

Радни однос (стан.стар.од 15 год.)	ИРЛ	избегла лица
студент/ученик	137	9
запослени	235	3
повремено запослени/остало	105	2
пензионисан	70	6
незапослен	123	26
у к у п н о	670	46

На подручју општине Баточина избегла и привремено расељена лица нису формирала сопствена удружења, нити сопствену невладину организацију која би у локалној и широј јавности заступала њихове интересе. При општини формиран је Локални савет за управљање миграцијама и трајна решења од пет чланова.

Поглавље 3. Анализа ситуације и закључци

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа: Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу, Анализу стања (SWOT), Анализу заинтересованих страна и Анализу проблема.

Анализа или Преглед документације о радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докуманата релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа општине Баточина и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002);
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008);
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012;
- Национална стратегија запошљавања 2005-2010;

- Стратегија регионалног развоја 2007-2012;
- Стратегија развоја пољопривреде;
- Стратегија развоја социјалне заштите;
- Национални план акције за децу.

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама⁵. С обзиром на уочену потребу да тај Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица, сачињен је и усвојен Закон о изменама и допунама Закона о избеглицама.

Локална стратешка документа значајна за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Баточина су: Стратегија локалног одрживог развоја општине Баточина, Стратегија развоја социјалне заштите и Акциони план запошљавања.

Наведене стратегије и Акциони план запошљавања општине Баточина обухвата делимично избегла и интерно расељена лица као популацију која, с једне стране, представља значајан развојни потенцијал општине, а с друге стране је и корисник различитих развојних програма и фондова у области привреде и пољопривреде. У том смислу у овом Плану је делимично анализирана структура избеглих и интерно расељених у општини Баточина.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, представља документ који даље разрађује и специфично се бави интеграцијом ове популације у локалну заједницу и усклађен је са Стратешким планом локалног економског развоја општине.

Општина Баточина је уз подршку донатора до сада реализовала мали број програма за избеглице и сврстала се у ред општина која није у великој мери решила основне стамбене потребе ове популације. У току је реализација пројекта НВО "Визија" помоћи избеглим и интерно расељеним лицима у пољопривреди.

Најважнији закључци ове анализе су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Локална стратешка документа општине Баточина указују на проблем избеглих и интерно-расељених лица у општини као и начин њихове интеграције у локалну заједницу.
- Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који

⁵ „Службени гласник РС“, бр. 18/92; „Службени лист СРЈ“, бр. 42/2002; „Службени гласник РС“, бр. 45/2002 и 30/2010

су у току, бавили су се решавањем следећих питања: становање, економско оснаживање, лична документација, спајање раздвојених породица и социјално-правна подршка. Ови програми и пројекти дају директиве и за будући рад на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица.

Анализа стања⁶ у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

У	Снаге	Слабости
Н У Т Р А Ш Њ Е	• Подршка општинске управе (председник општине, општинско веће, начелник општинске управе...) • Стручност чланова Радне групе у различитим областима од значаја за циљну групу • Усвојена Стратегије одрживог развоја општине • Заинтересованост и укључивање циљне групе у решавање проблема • Постојање и повезаност локалних институција	• Непотпуна и неажурирана база података о избеглим и ИРЛ • Висока стопа незапослености у локалној заједници • Ограничена средства у локалном буџету за решавање питања избеглих и ИРЛ • Недовољна информисаност шире локалне јавности о питањима избеглих и ИРЛ • Неорганизованост избеглица и ИРЛ
С	Могућности	Препреке
П О Љ А Ш Њ Е	• Постојање политичког консензуса за решавање проблема избеглица и ИРЛ на националном нивоу • Постојање Националне стратегије за решавање проблема избеглих и ИРЛ • Активности и програми КИРС-а • Приступ фондовима ЕУ • Реформе у социјалној заштити, образовању, запошљавању • Постојање планова и програма НСЗ (нарочито за самозапошљавање) • Измена закона о избеглицама	• Непостојање законске регулативе која ваљано третира питања избеглих и ИРЛ • Смањење донаторских фондова намењених избеглим и ИРЛ • Лоша економска ситуација и низак ниво животног стандарда у земљи-изражено опште сиромаштво • Ерозија друштвених вредности солидарности

⁶ SWOT анализа

Најважнији закључци ове анализе су:

- Главне снаге локалне заједнице релевантне за питања ове популације су: заинтересованост и подршка општинске власти, постојање Локалног савета за миграције и трајна решења, стратешки приступ развоју општине у различитим областима и стручност и посвећеност Радне групе за планирање. У даљем раду требало би побољшати следеће капацитете локалне заједнице: оформити и ажурирати базу података, повећати средства у буџету за решавање питања избеглих и ИРЛ, побољшати јавно информисање у циљу упознавање локалне заједнице, а и шире јавности о питањима значајним за избегла и ИРЛ, поспешити самоорганизовање избеглица и ИРЛ.
- Најзначајније спољашње могућности, које из ширег друштвеног окружења делују на питања избеглих и интерно расељених у локалној средини су: политички консензус на националном нивоу за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, активности и програми КИРС-а, приступ фондовима ЕУ. Као важне препреке из спољашњег окружења које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања, идентификоване су следеће: актуелна законска регулатива која не третира питања избеглих и интерно расељених на одговарајући начин, смањење донаторских фондова намењених овим питањима, лоша економска ситуација, низак животни стандард у земљи и ерозија друштвене вредности.

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Баточина, које су диференциране на крајње кориснике/це услуга (различите групе избеглих и интерно расељених лица) и кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица су:

- Избегли и интерно расељени у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање.
- Избегли и интерно расељени који немају средстава да заврше започету стамбену изградњу или да поправе постојеће објекте.
- Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих и интерно расељених лица – У питању су породице које имају пет и више чланова, што је карактеристично пре свега за интерно расељена лица.
- Породице избеглих и интерно расељених чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју.
- Породице погинулих, киднапованих и несталих на Косову и Метохији.
- Самохрани родитељи.
- Радно способни, незапослени избегли и интерно расељени који траже посао. Нема званичне евиденције ових особа, јер ниједна институција, па ни Националне служба за

запошљавање, не води посебну евиденцију ових лица. Према сазнањима и проценама Повереништва, преко 70% избеглих и интерно расељених лица су радно способни, а од тог процента око 40% су активни тражиоци посла. Значајан проблем представља чињеница да многи су без квалификација и не владају модерним знањима и вештинама потребним за рад у савременом привредном и друштвеном окружењу.

- Самачка домаћинства.

Кључни партнери у локалној самоуправи су:

- Општинска управа, која обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалној заједници.
- Повереништво за избеглице које врши поверене послове у оквиру своје основне делатности и координацију различитих програма на локалном нивоу усмерених на пружању обухватне подршке избеглим и интерно расељеним лицима кроз различите програме и индивидуалну помоћ.
- Центар за социјални рад у оквиру своје надлежности организује и спроводи различите услуге социјалне заштите у локалној заједници и пружа друге врсте законом предвиђене подршке избеглим и интерно расељеним у остваривању социјалних права.
- Црвени Крст, кроз своју основну делатност и програме пружа разне врсте помоћи овој циљној групи.
- Национална Служба за запошљавање – кроз своје програме samozapošljavanja и запошљавања, помажу запошљавању избеглих и ИРЛ даје одређене приоритете избеглим и интерно расељеним лицима.
- Образовне институције (предшколска установа, основне и средња школа)- које укључују у образовни систем избегла и ИРЛ под једнаким условима. Поред укључивања у образовни систем под једнаким условима као и за све друге ученике/полазнике, ове институције сарађују у свим другим програмима намењеним овој циљној групи.
- Здравствене институције – Дом здравља који кроз обављање своје основне делатности доприноси побољшању здрављу становништва, па тиме и избегличкој популацији. Пружа различите услуге из свог домена рада и сарађује са другим институцијама у програмима намењеним избеглим и интерно расељеним лицима.
- Међународне организације, укључујући и домаће НВО – УНХЦР, Интерсос, Визија и друге чија се активност огледа у донаторским програмима у области становања, доходовне делатности и правне помоћи.
- КИРС (Комесаријат за избеглице Републике Србије), чија се улога огледа у координацији различитих програма за избегле и интерно расељене, преко мреже повереника и кроз сарадњу са локалном самоуправом.
- Министарство рада и социјалне политике које кроз систем социјалне заштите обезбеђује остваривање свих законом предвиђених права у овој области за интерно расељена лица и за избеглице.

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих и интерно расељених лица у општини:

- **Нерешено стамбено питање.** Са овим проблемом се суочавају и избегли и интерно расељени који станују приватно и суочени са проблемом плаћања закупа станова и режијских трошкова. Да би умањили те трошкове, често станују у неадекватним условима и у недовршеним стамбеним објектима.
- **Незапосленост и материјално сиромаштво.** Генерално висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају високу незапосленост избеглих и интерно расељених. Већина избеглих и интерно расељених баве се привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији. Проблему незапослености додатно доприноси и незаинтересованост једног дела интерно расељених лица за активно тражење посла, јер примају месечну новчану надокнаду за лица која су радила у друштвеним предузећима на КиМ. Иако је ова надокнада скромна, они који је примају, не желе да је изгубе, јер им улива минимум социјалне сигурности.
- **Неодговарајућа образовна и квалификациона структура** у односу на потребе локалне привреде. Међу избеглим и интерно расељеним лицима доминирају особе са основном школом и III и IV степеном стручности. Додатни проблем представља што образовни профили за које су ове особе стекле квалификацију често не одговарају потребама развоја привреде и других делатности у Баточини.
- **Отежано располагање сопственом имовином у земљама и/или местима порекла.** Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али његово решавање је везано за националне институције и сарадњу Србије са бившим републикама СФРЈ.

Општи закључци анализе - спорна питања

- Локална заједница и локална самоуправа имају различите капацитете за бављење унапређењем положаја избеглих и интерно расељених лица, као што су: људски ресурси, одговарајућа развојна документа и стратешки приступ развоју општине, институционализоване организационе целине општинске управе чији је мандат унапређење развојних процеса у општини и различите механизме за подстицање развоја (локални фондови, јавни конкурси итд.).

Потребно је ове већ постојеће механизме и структуре и њихове активности повезати са унапређењем положаја избеглих и интерно расељених.

- Избегли и интерно расељени су врло хетерогена група са разноврсним потребама и да без додате подршке и планског приступа у локалној заједници нису у могућности да изнађу одговарајућа решења.
Неопходно је да се издвоје приоритети на које ће овај локални план покушати да одговори, као и да се подстиче активизам и конструктивна сарадња самих корисничких група у процесу реализације Плана.
- У општини Баточина је идентификован значајан број локалних актера, као и актера из ширег окружења који могу да буду укључени у процес унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица.
Потребно је процес планирања засновати на партнерској сарадњи актера, подстицању транспарентности њиховог рада и подели одговорности.

- Озбиљност и обим проблема са којима се суочава популација избеглих и интерно расељених намеће плански и фазни приступ њиховом решавању. Ово се нарочито односи на проблем становања који захтева значајне ресурсе. Неопходно је планирати решавање ових проблема кроз потпуну усклађеност програмских и финансијских аспеката плана и уз систематско издвајање дела средстава из локалног буџета и планирање начина за прикупљање средстава кроз различите нове пројекте или привлачење већ постојећих донаторских и кредиторских пројеката.
- Решавање питања положаја избеглих и интерно расељених лица је неопходно још од процеса планирања повезати са општим, већ дефинисаним развојним трендовима општине. У том смислу, овај Локални план би требало да основне елементе социјалне интеграције избеглих и интерно расељених лица – становање, стицање одговарајуће квалификације, побољшање могућности за запошљавање, повеже са опредељенима у просторном уређењу општине, развоју привреде и других делатности.
- У процесу израде Локалног плана неопходно је узети у обзир, с једне стране, реално постојеће локалне ресурсе и чињеницу да су избегла и интерно расељена лица једна од бројних друштвено рањивих група, а с друге стране, уважити оне њихове потребе и проблеме који су специфични резултат избеглиштва и расељеништва.

Поглавље 4. Приоритетне групе

Критеријуми за избор приоритетних група оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Баточина су следећи:

- Егзистенцијална и стамбена угроженост циљне групе;
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- Хитност решавања проблема;
- Здравствени статус циљне групе;
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема;
- Време боравка на територији општине Баточина.

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Баточина су:

- Избегли и интерно расељени у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање, укључујући и оне који су започели индивидуалну стамбену изградњу и који живе у неадекватним стамбеним условима;
- Егзистенцијално угрожене породице избеглих и интерно расељених (без или са минималним приходима, корисници МОП-а);
- Незапослени, радно способни избегли и интерно расељени;

Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета:

- Самохрани родитељи;
- Вишечлане и вишегенерацијске породице;
- Породице чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама развоју;
- Старачка домаћинства;
- Породице погинулих, киднапованих и несталих на Косову и Метохији;
- Самачка домаћинства;

Поглавље 5.

Општи и специфични циљеви

Општи циљ:

Побољшани социјално-материјални положај избеглих и интерно расељених лица у општини Баточина кроз локалне програме за решавање стамбеног питања и економског осамостаљивања и оснаживања.

Специфични циљеви:

1) Специфични циљ 1: У периоду од 2011. до краја 2015. год. трајно решити стамбено питање за најмање 8 породица избеглих и интерно расељених лица, откупом најмање 8 одговарајућих сеоских домаћинстава:

- До краја 2011. год. - најмање 2 сеоска домаћинства за 2 породице;
- У току 2012. год. - најмање 2 сеоска домаћинства за 2 породице;
- У току 2013. год. - најмање 2 сеоска домаћинства за 2 породице;
- У току 2014. год. - најмање 1 сеоско домаћинство за 1 породицу;
- У току 2015. год. - најмање 1 сеоско домаћинство за 1 породицу;

2) Специфични циљ 2: У периоду од 2011. до краја 2015. год. трајно решити стамбено питање за најмање 15 породица избеглих и интерно расељених лица које имају започет недовршен стамбени објекат или поправку постојећих старих објеката, доделом бесповратних грађевинских грантова:

- До краја 2011. год. – најмање 3 грађевинска гранта за 3 породице;
- У току 2012. год. - најмање 3 грађевинска гранта за 3 породице;
- У току 2013. год. - најмање 3 грађевинска гранта за 3 породице;
- У току 2014. год. - најмање 3 грађевинска гранта за 3 породице;
- У току 2015. год. - најмање 3 грађевинска гранта за 3 породице;

3) Специфични циљ 3: У периоду од 2011. до краја 2015. год. економски оснажити 15 породица избеглих и интерно расељених лица доделом доходних пакета намењених пољопривреди и бизнис пакета

- До краја 2011. год. – најмање 3 доходна пакета за 3 породице;
- У току 2012. год. - најмање 3 доходна пакета за 3 породице;
- У току 2013. год. - најмање 3 доходна пакета за 3 породице;
- У току 2014. год. - најмање 3 доходна пакета за 3 породице;
- У току 2015. год. - најмање 3 доходна пакета за 3 породице.

Поглавље 6.
Активности – задаци за реализацију ЈАП

ТАБЕЛА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Специфични циљ 1: У периоду од 2011. до краја 215. год. трајно решити стамбено питање за најмање 8 породица избеглих и интерно расељених лица откупом најмање 8 одговарајућих сеоских домаћинстава: • До краја 2011.год.- најмање 2 сеоска домаћинства за 2 породице • У току 2012. год. - најмање 2 сеоска домаћинства за 2 породице • У току 2013. год. - најмање 2 сеоска домаћинства за 2 породице • У току 2014. год. - најмање 1 сеоско домаћинство за 1 породицу • У току 2015. год. - најмање 1 сеоско домаћинство за 1 породицу							
Активности	Период реализације (од-до)	Очекивани резултат	Индикатор (и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				буџет лок. самоупр.	остали извори		
2011. год.							
Обезбеђивање финансијских средстава за откуп сеоских домаћинстава	други квартал	Обезбеђена средства за откуп сеоских домаћинстава	Висина обезбеђених средстава			Локална самоуправа	
Формирање комисије	7 дана	Формирана комисија	Решењем именовани чланови комисије			Локална самоуправа	Комесаријат за избеглице РС
Усвајање правилника и огласа	7 дана	Утврђен текст правилника и огласа	Текст правилника и огласа	Људски ресурси, просторије за рад		Комисија	
Објављивање огласа	30 дана	Објављен оглас	Број пријављених потенцијалних корисника	Људски ресурси		Локална самоуправа	
Разматрање захтева и обилазак породица и домаћинстава која су изабрали	15 дана	Извршен обилазак породица и домаћинстава	Број пријављених кандидата, број породица и домаћинстава која су обиђена	Људски ресурси		Комисија	Будући корисници, Локална самоуправа
Избор корисника и оглашавање листе	10 дана	Утврђена листа корисника за које ће бити откупљена сеоска домаћинства	Број изабраних корисника	Људски ресурси		Комисија	
Спровођење поступка откупа и преноса сеоских домаћинстава	60 дана	Откупљена сеоска домаћинства и пренето власништво на кориснике	Број откупљених домаћинстава, број објеката чије је власништво пренето на кориснике	Људски ресурси		Комисија, Локална самоуправа	Општински суд, Служба непокретности, Пореска управа
Усељавање откупљених сеоских домаћинстава	30 дана	Усељене породице	Број збринутих породица	Људски ресурси		Повереник, Локална самоуправа	Корисници
Медијска презентација реализације програма	Континуирано	Објављене информације о програму у средствима јавног информисања	Број и врста прилога о програму, број чланака у новинама			Локална самоуправа	Комесаријат за избеглице РС, медији
Праћење реализације и оцена успешности програма	Континуирано у току године (праћење), новембар-децембар 2011.	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма,	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука	Особе задужене за праћење и оцењивање овог дела		Савет за миграције	Комесаријат за избеглице РС, Локална самоуправа

	(оцена успешности)	оцењена успешност		ЛАП-а			
Исти круг активности планиран и у 2012. години							

Специфични циљ 2: У периоду од 2011. до краја 215. год. трајно решити стамбено питање за најмање 15 породица избеглих и интерно расељених лица које имају започет, недовршен стамбени објекат, или поправку постојећих старих објеката, доделом бесповратних грађевинских грантова: • До краја 2011.год.- најмање 3 грађевинска гранта за 3 породице • У току 2012. год. - најмање 3 грађевинска гранта за 3 породице • У току 2013. год. - најмање 3 грађевинска гранта за 3 породице • У току 2014. год. - најмање 3 грађевинска гранта за 3 породице • У току 2015. год. - најмање 3 грађевинска гранта за 3 породице							
Активности	Период реализације (од-до)	Очекивани резултат	Индикатор (и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				буџет лок. самоупр.	остали извори		
2011. год.							
Обезбедјевање финансијских средстава за доделу грађевинских грантова	Други квартал	Обезбедена средства за доделу грађевинских грантова	Износ обезбедјених средстава			Локална самоуправа	
Формирање комисије	7 дана	Формирање комисије	Решењем именовани чланови комисије			Локална самоуправа	
Усвајање правилника и огласа	10 дана	Утврђен текст правилника и огласа	Текст правилника и огласа	Људски ресурси, просторије за рад		Комисија	Локална самоуправа
Расписивање огласа	10 дана	Расписан оглас	Број пријављених потенцијалних корисника	Људски ресурси		Локална самоуправа	
Избор корисника и обилазак	15 дана	Обављен обилазак и изабрани корисници	Број изабраних породица	Људски ресурси,		Комисија	
Јавни позив за избор најповољнијег добављача и избор најповољнијег добављача	30 дана	Сprovedена јавна набавка, потписан уговор са изабраним добављачем	Број пријављених добављача, Одлука о избору најповољнијег добављача	Људски ресурси		Комисија, Савет за миграције	Локална самоуправа
Потписивање уговора са корисницима	15 дана	Потписани уговори	Број породица које су добиле грантове	Људски ресурси		Комисија, Савет за миграције	Локална самоуправа
Испорука материјала	7 дана	Испоручен материјал	Број отпремница	Људски ресурси		Повереник	Добављачи
Уградња материјала	45 дана	Уграђен материјал	Број грантова уграђених у складу са уговором			Корисници	
Медијска презентација целокупне реализације	Континуирано	Објављене информације о програму у средствима	Број и врста медијских информација, број и врста			Локална самоуправа	Комесаријат за избеглице РС, медији

програма		јавног информисања	медија које су пратиле програм				
Праћење реализације и оцена успешности програма	Континуирано у току године (праћење), новембар-децембар 2011. (оцена успешности)	Процењена успешност програма у текућој години	Финансијска вредност појединачног грант, укупна финансијска вредност додељених грантова, број особа које су кроз програм решиле стамбено питање			Савет за миграције	Локална самоуправа, Комесаријат за избеглице РС
Исти круг активности планиран и у 2012. години							

Специфични циљ 3: У периоду од 2011. до краја 2015. год. економски оснажити 15 породица избеглих и интерно расељених лица доделом доходних пакета намењених пољопривреди и бизнис пакета							
• До краја 2011. год.- најмање 3 доходна пакета за 3 породице • У току 2012. год. - најмање 3 доходна пакета за 3 породице • У току 2013. год. - најмање 3 доходна пакета за 3 породице • У току 2014. год. - најмање 3 доходна пакета за 3 породице • У току 2015. год. - најмање 3 доходна пакета за 3 породице							
Активности	Период реализације (од-до)	Очекивани резултат	Индикатор (и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				буџет лок. самоупр.	остали извори		
2011. год.							
Обезбеђивање финансијских средстава за доделу пакете	Други квартал	Обезбеђена финансијска средства за пакете	Износ обезбеђених средстава			Локална самоуправа	Комесаријат за избеглице РС, УНХЦР,
Формирање комисију	7 дана	Формирана комисија	Решењем именовано 5 чланова комисије	Људски ресурси		Локална самоуправа	
Израда критеријума за одобравање пакета	7 дана	Формирани критеријуми за доделу пакета	Број и врста критеријума	Људски ресурси		Комисија	Комесаријат за избеглице РС, УНХЦР,
Презентација програма и јавно оглашавање путем медија	15 дана	Одржавање презентације програма за потенцијалне корисника	Број учесника на презентацији	Људски ресурси и сала за презентацију		Локална самоуправа	Медији
Расписивање огласа за доделу пакета	7 дана	Објављен оглас и прикупљени захтеви	Број пријављених потенцијалних корисника	Људски ресурси		Локална самоуправа	
Обилазак и избор корисника	15 дана	Обављен обилазак и избор корисника, склопљени уговори	Број заинтересованих породица, број породица с којима су склопљени уговори за доделу пакета	Људски ресурси		Комисија	Локална самоуправа

Расписивање јавне набавке за набавку тражених средстава (пакета)	15 дана	Спроведена јавна набавка	Уговори са добављачима	Људски ресурси		Комисија	Локална самоуправа
Подела пољопривредних и бизнис пакета	30 дана	Расподељени пакети	Број корисника и број расподељених пакета	Људски ресурси , материјални ресурси		Локална самоуправа	Корисници
Медијска презентација целокупне реализације програма	Континуирано	Објављивање информације о програму у медијама	Број и врста прилога о програму у медијима	Простор и време у медијама		Локална самоуправа	Комесаријат за избеглице РС, УНХЦР, медији
Праћење реализације и оцена успешности програма	Континуирано у току године (праћење), новембар-децембар 2011. (оцена успешности)	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, писање извештаја, оцењена успешност реализације	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука	Особе задужене за праћење и оцењивање овог дела ЈАП-а		Савет за миграције	Комесаријат за избеглице РС, УНХЦР, Локална самоуправа
Исти круг активности планиран и у 2012. години							

Поглавље 7. Ресурси / буџет

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана 2011-2015. год. бити укупно потребно око 13.700.000,00 динара. С обзиром да су детаљни годишњи планови урађени за 2011. и 2012. годину утврђени су и прецизнији трошкови примене Локалног плана у том периоду. У 2011. години ће почети обухватна и интензивна примена Локалног плана, тако да су потребна средства у износу од 3.050.000,00 динара (буџетом локалне самоуправе планирано је 305.000,00 динара), а у 2012. години у износу од 3.050.000,00 динара. Детаљан годишњи буџет за сваку следећу годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године.

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

Поглавље 8. Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЈАП у општини Баточина обухватају локалне структуре и различите мере процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура разликују се:

1) Структуре за управљање процесом примене ЈАП и

2) Структуре које су оперативне и примењују ЛАП

Структуру за управљање процесом примене ЛАП, након његовог усвајања, представљаће Локални савет за миграције, састављен од чланова Радне групе која је учествовала у изради плана и евентално додатних чланова из реда кључних актера у локалној заједници, укључујући и кориснике овог Локалног плана. Локални савет за миграције ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом Локалног плана.

Овај Савет, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене Локалног плана;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног плана;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРЛ у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног плана;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним планом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Локалног савета за миграције о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2011. год. припремаће Локални савет уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Локални савет ће формирати и одговарајуће радне тимове. Годишње планове ће усвајати Скупштина општине Баточина (или други надлежни орган локалне самоуправе).

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

Поглавље 9. Праћење и оцена успешности

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације)** ЛАП је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2011-2015. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини општине Баточина. Финална евалуација обавиће се на крају 2015. године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.
- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
 - Број нових услуга - локалних мера / програма за избегла и ИРЛ;
 - Обухват избеглих и ИРЛ новим услугама и мерама;
 - Структура корисника/ца услуга и мера / програма;
 - Ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим и ИРЛ у локалној заједници;
 - Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ;
 - Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

- **Методe и технике мониторинга и евалуације:** За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), анкете, извештавање и др.

Локални савет за миграције ће бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Локални савет ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног плана.